

10 gr. A E C 10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 111 A [320]

Warszawa, środa 6 października 1937 r.

Rok XII

Poglądy polityczne sołtysa

ne mogą być przyczyną nie zatwierdzenia wyboru

Sensacyjny okólnik premiera Składkowskiego

Wobec zbliżającego się okresu wyborów sołtysów i podsoltysów na obszarze województw południowych i zachodnich minister spraw wewn. w specjalnym okólniku udzielił wojewodom tych województw dyrektyw, co do sposobu przeprowadzenia wyborów.

WSPÓŁDZIAŁANIE ADMINISTRACJI

Wybory będą odbywały się na podstawie regulaminu wyborczego, ustalonego rozporządzeniem min. spr. wewn. z dnia 5.10.1936 r. Stosowanie tego regulaminu, w myśl okólnika powinno być takie, ażeby radni gromadzcy, czy też zebrania gromadzkie, miały istotnie pełną możność zgłoszenia i wybrania jak najbardziej od powiednich osób na stanowiska sołtysów i podsoltysów.

Współdziałanie organów administracyjnych — mówi dalej okólnik — winno się wyrazić np. wczesnym ogłoszeniem wyborów, wyznaczeniem dłuższych terminów na zgłaszanie kandydatów,

usuwaniami braków w zgłoszeniach, udzielaniem pouczeń wyborcom i t. p. Wskazując na to, p. minister podkreśla konieczność udzielenia wyborcom możliwości faktycznego porozumienia się i zastanowienia co do odpowiednich kandydatów, zarówno przed wyborami, jak i w trakcie wyborów.

PEŁNA SWOBODA WYBORCÓW

Okólnik podkreśla, że stanowiska sołtysów i podsoltysów powinny objąć osoby, cieszące się zaufaniem ludności i posiadające zdolności osobiste do sprawowania funkcji, przywiązanych do tych stanowisk. Stąd też okólnik zaleca pozostawienie wyborcom swobody w doborze i zgłaszaniu kandydatów, ażeby umożliwić reprezentacjom gromadzkim wywiązanie się z tak ważnego dla nich zadania.

Władze administracyjne powinny ograniczyć swoją ingerencję do aktu zatwierdzenia wybo-

ru, przy czym przy zatwierdzeniu należy zbadać, czy kandydat jest istotnie jednostką o ustalonym charakterze, opartym o zasady moralne, czy posiada zdolności organizacyjno-administracyjne w stopniu potrzebnym przy zarządzaniu sprawami gromady i wykonywaniu zleceń zarządu gminnego i innych organów władzy.

POGLĄDY POLITYCZNE SOŁTYSA

Okólnik podkreśla, iż poglądy polityczne wybranego, narodowość, czy też wyznanie, nie mogą same przez się stanowić przyczyny do odmowy zatwierdzenia, jeżeli kandydat zachowaniem swoim nie uchybił obowiązkowi lojalności wobec Rzeczypospolitej i spełnia przykładowie obowiązki obywatelskie.

Jednocześnie p. minister polecił jedynie w wyjątkowych przypadkach korzystać z uprawnień ustawy samorządowej, pozwalają

cej władzy administracyjnej na mianowanie sołtysa. Może to nastąpić tylko wtedy, gdy istotnie dokonanie wyboru sołtysa jest niemożliwe. Wniesione protesty wyborcze w sprawie wyborów powinny być rozpatrywane z całym obiektywizmem.

Należałoby sobie jeszcze życzyć, by surowe kary spotkały tych, którzy pomimo tego okólnika usiłowałyby w dalszym ciągu stosować dawne „sanacyjne” metody wyborcze.

„PALESTYŃCZYCY, MIESZKAJĄCY MIĘDZY NAMI ZASŁUŻYLI NASKUTEK ROZPOWSZECHNIENEGO U NICH DUCHA LICHWY PRZEWAŻNIE DOBRZE ZA-SŁUŻONĄ OPINIĘ OSZUSTÓW. PRAWDĘ MÓWIĄC TRU-DNO SOBIE WYOBRAZIĆ CAŁY NARÓD, SKŁADAJĄCY SIĘ ZE ŻŁODZIELI, ALE RÓWNIE DZIWNYM WYDAJE SIĘ NARÓD, SKŁADAJĄCY SIĘ WYŁĄCZNIE Z KUP-CÓW, REZYGNUJĄCYCH Z ZASZCZYTU, BY ŻYC TAK, JAK LUDZIE MIEJSCOWI. KTÓRZY ICH PRZYJMUJĄ, I UWAZAJĄCYCH ZA KORZYŚNIEJSZE ICH OSZUKI-WAĆ”.

Kant

41 tys. litrów oleju w ogniu

Olbrzymi pożar na Śląsku

Straty wynoszą 200 tys. zł.

KATOWICE, 5. 10. W zakładzie impregnacyjnym progów kolejowych i słupów telegraficznych w Chelmie Wielkim w pow. pszczyńskim, wybuchł we wtorek o godz. 8.30 rano olbrzymi pożar. Ogień wybuchł początkowo w składach progów kolejowych, nie bawem jednak przerzucił się do fabryki, gdzie w jednej chwili w ogniu stanęły olbrzymie składy olejów impregnacyjnych. 41 tysięcy litrów oleju stanęło w ogniu, tworząc olbrzymie morze ognia. Pożar przerzucił się niebawem również do kotłowni.

200 tysięcy złotych. Przyczyna wybuchu pożaru nie została dotychczas ustalona. Prawdopodobnie jednak ogień wybuchł skutkiem zapróżnienia na jednym ze składów świeżo impregnowanych podkładów.

4 osoby zginęły na lotnisku w Aspern

WIEDEŃ, 5. 10. Na lotnisku w Aspern spadł samolot wojskowy, rozbijając się doszczętnie. Cztery osoby załogi poniosły śmierć.

Fantastyczne doniesienia O kradzieży „Pierścienia Rybaka”

Nuncjatura Apostolska zaprzecza

Prasa amerykańska podaje informacje, że z apartamentów Ojca Świętego w Rzymie skradziono symboliczny pierścień papieski, zwany „Pierścieniem Rybaka”, który służy Ojcu Świętemu do pieczętowania bull papieskich. W pierścieniu osadzony jest wielki szmaragd z wrytym wizerunkiem św. Piotra z sieciami rybackimi oraz imię Papieża. Po śmierci Papieża szmaragd zostaje złączony z tron papieski i jest wolny.

Według dalszych doniesień prasy amerykańskiej, zamówiono już w Rzymie nowy pierścień. Zwraca uwagę, że prasa amerykańska wspomina o pieczęci Rybaka podczas gdy w istocie Ojciec Święty nosi na palcu t. zw. Pierścień Rybaka.

W sprawie tej zwróciliśmy się z prośbą o wyjaśnienia do Nuncjatury Apostolskiej w Warsza-

wie, która do tej pory żadnych informacji w sprawie rzekomej kradzieży Pierścienia Rybaka nie posiada.

Katolicka Agencja Prasowa do której z kolei zwróciliśmy się po

informacje, wyjaśnia, że wiadomość ta jest najprawdopodobniej wyszana z palca kaczka dziennikarską prasy amerykańskiej, pochodzącą jeszcze z tak zwanego „okresu ogórkowego”

Stan zdrowia Koszackiego uległ p. n. e. poprawie

Stan zdrowia robotnika Koszackiego, który padł ofiarą zamachu na ul. Chmielnej uległ wczoraj nieznacznej poprawie. „Noga trochę się ogrzała” — mówił cho-

ry odwiezającym go licznie znajomym i przyjacielom. Świadczyło to, że niebezpieczeństwo amputacji nieco się oddaliło. Noga jednak nadal jest sina i bezwładna.

Polski handel na wsi rozwija się w szybkim tempie

Na terenie woj. wileńskiego i nowogródzkiego dokonano ostatnio szeregu bardzo pozytywnych

prac w dziedzinie rozwoju polskich warsztatów handlowych na wsi. Donosiliśmy już o przeszkalanianiu synów małorolnych wieśniaków na kursach straganiarskich, oraz o pojawieniu się absolwentów tych kursów na rynkach. Ostatnio znowu powstała na terenie woj. północno-wschodnich spółdzielnia o bardzo interesujących założeniach p. n. „Skup”. Spółdzielnia ta ma na celu skup po wsiach rozmaitych odpadków, jak rogi, kopyta, strzępy skór, paździerz, szmaty itp. Członkowie spółdzielni skupujący odpadki, prowadzić będą handel wymienny, dając wzajemnie przeważnie drobną galanterię.

Ławki „W” -- dla żydów

Ghetto lawkowe obowiązuje

Przewrót na wyższych uczelniach

Ghetto lawkowe na wyższych uczelniach wprowadzone zostało w ten sposób, że studenci, należący do „Bratnich Pomocy” mają zarezerwowane miejsca w ławkach oznaczonych literą B. Dla żydów, którzy należą, jak wiadomo, do Tow. Wzajemnej Pomocy studentów - żydów, przeznaczono niejedną ławkę, oznaczonych literą W. W pozostałych ławkach mogą zajmować miejsca studenci nie należący do żadnej ze wspomnianych organizacji.

We wtorek, w pierwszym dniu ghetta lawkowego, wykłady miały przebieg spokojny. Żydzi jednak jak zwykle, stara-

ją się swym zachowaniem prowokować i wczoraj nie zajmowali miejsc przeznaczonych dla nich, lokując się w ławkach przeznaczonych dla studentów niesiołwarzyszonych.

W poniedziałek wieczór, w zdrowskim domu akademickim, przy ul. Namieśnikowskiej, odbyło się zebranie studentów - żydów, na którym żydzi usiłowali krzykliwe

protestować przeciwko słusznemu zarządzeniu rektorów.

Wczoraj rano szereg pism usiłowało przemilczeć lub zbagatelizować fakt wielkiego zwycięstwa polskiej młodzieży akademickiej. „ABC” było jednym piśmie, które podało już wczoraj rano obszerną relację o wprowadzeniu ghetta na uczelniach Cieszylo się też dużym powodzeniem w całej Polsce.

„Lwy Alkazaru”

Przed rokiem cały świat cywilizowany poruszony został niecodziennym bohaterstwem stulkudziesięciu młodych hiszpańskich narodowców, którzy w długim trudzie wielodniowej, — beznadziejnej zdwalałoby się, — obrony Alkazaru i w niezliczonych brawowych wypadach przeciwko wielokroć silniejszemu przeciwnikowi, złożyli wyznawanej przez siebie idei wspaniałe dowody poświęcenia, a dla siebie wywalczyli zaszczytne miano Lwów Alkazaru. I przed siłą ich charakterów i woli, przed ofiarnością i bohaterstwem schyliła swą głowę cała, — tak bardzo zmierzwiła zwaną i sfilistrzała, — Europa.

Ofiarności, zdecydowanie i odwaga są w pierwszym rzędzie przywilejem młodych po kolen, niecofających się przed trudami i niebezpieczeństwem. I dlatego krwawe ofiary życia i pełne rzeczywistego bohaterstwa poświęcenia się wypełniają historię wszelkich nowoczesnych, młodych ruchów narodowych. Niedarmo więc faszyści i narodowi socjaliści szczytują się, — już teraz po wym zwycięstwie, — setkami cały-

mi towarzyszy - bohaterów, poległych w najgorętszym okresie walki na posterunku, przeważnie skrytobójczo z rąk czerwonych przeciwników. Niedarmo walka o „czernony Berlin” czy marsz na Rzym stanowią najpiękniejszą dla nich okresy ofiarnej, — i zdecydowanej, — walki

A w historii naszej jakże wiele jest przykładów w zbiorze tego bohaterstwa, — wojny szeregowej czy indywidualnego. Szczególnie ostatnie dziesięć lat wypełnione są nimi ofiarności. Na wyliczenie ich wszystkich nie ma miejsca, wystarczy jednak wskazać na jedną z najpiękniejszych kart polskiej historii, — na lwowskie Orleńskie i na mogiły ich na cmentarzu Obrońców.

Dobrze jest, by to bohaterstwo Lwowskich Dzieci uprzytomnił sobie dziś ci wszyscy, którzy marzyli kiedyś, — a może marzą i dziś jeszcze, — o wielkości i bohaterstwie, i którzy głoszą wciąż o gotowości swej do ofiar na rzecz tak czy inaczej pojętej Wielkiej Polski, a którzy w praktyce górne te marzenia i wyznawane ideały zniweczyli zupełnie i mimowoli zepchnęli święto-

kradzo wdoł. Bo coż sądzić o zbrojnych zorganizowanych napaściach w kilkudziesięciu czy w kilku na jednego, czy o strzelaniu z jezdni do spokojnie idącego przeciwnika? Świętokradztwem jest nazywanie tego walką ideową. Choć bezpośredni wykonawcy tych zamachów, — narażają się i wykazując pewną osobistą odwagę, najgorszą wyświadczają jednak usługę wyznawanej przez siebie idei i obniżają tak bardzo poziom naszego, polskiego życia.

Ruch narodowo-radykalny nie potrzebuje się wykazywać przed nikim odwagą, zdecydowaniem i ofiarnością. Krótka nasza historia jakże bogata była w najrozmaitsze dowody, że w obronie naszej idei, w obronie żywotnych interesów narodu i w obronie towarzyszy naszych i kolegów nie zawahamy się i nie ustąpimy przed największym niebezpieczeństwem. Konieczność życiowa nauczyła nas od ruchowego stosowania mickiewiczyńskiej zasady, że „gwałt niech się gwałtem odciśka”. I dlatego bez obawy zarzutów że się czegoś boimy odpowiedzieć możemy na doręczone

Ofiary na pogorzalców w Ziemakach

Złożono w naszej redakcji następujące ofiary na pogorzalców z Rozków:

J. Jurkiewicz — paczka, S. S. — paczka odzieży, od B. O. N. R-owca — paczka odzieży; Doroła Rościszewska 8 zł., od B. O. N. R-owca 2 zł., Korsak Maria 2 zł.

Zyd ciężko pobit Polaka

W Kobryniu żyd Liberman Hersz podczas sprzeczki dotkliwie pobit robotnika Polaka, Tymoteusza Dziubę, którego kopnął tak silnie nogą w brzuch, że Dziuba stracił przytomność. Świadkowie tej sceny chrześcijanie, usiłowali na Libermanie dokonać samosądu, nadebiegły patrol policyjny zdołał temu przeszkodzić. Dziubę w stanie ciężkim odstawiono do szpitala.

Spisek

na 2. ce Trunki go

LONDYN, 5. 10. Jak donoszą z Meksyku, został tam wykryty spisek na życie Trockiego, zorganizowany przez tamtejszych agentów GPU. Szczegóły spisku i nazwiska spiskowców nie zostały jeszcze przez władze policyjne podane do wiadomości prasy.

3 mil. zł. odszkodowań wypłacił „Standard Nobel”

Głośny swego czasu zatarg pracowników tw. Standard Nobel z dyrekcją tej firmy, zakończył się jak wiadomo, zwycięstwem pracowników. Dyrekcja zmuszona została do wypłacenia tytułem odpraw pracowniczych sumy 3 milionów złotych.

Chmurno i chłodno

Przewidywany przebieg pogody w dniu 6. 10. 37 r.: W dalszym ciągu pogoda bez większych zmian. Rano mglisto i chmurno. W ciągu dnia rozpośczenia. Wiatry z kierunków wschodnich. Dolne umiarkowane. Górne około 30 km. na godz.

Po nocnych przymrozkach temperatura w ciągu dnia do 15 st.

P. W.

Tryluna przyjaciół i rzeczników

Odżydzenie handlu

Nie trzeba być wcale zawodowym ekonomistą, żeby rozumieć, że obecna sytuacja gospodarcza Polski jest barzo poważna...

Do niedawna elementem dominującym w handlu byli żydzi. Cały szereg przyczyn ułatwiło żydom epanowanie handlu polskiego...

działaniem zdolności kupieckich jest i będzie praca, czy to w charakterze współpracownika, czy też właściciela przedsiębiorstwa handlowego...

Wszystkie niemal już dzisiaj przeniknęły, siły są prawie że powszechne, przez wszystkich Polaków (choć wielu jeszcze nie chce się do tego przyznać) uznane za bieżące i jedynie realne podstawy narodo-

Bz walki oddano w pacht żydom tak ważną dziedzinę życia gospodarczego, jaką jest handel. Wierzone w nadzwyczajne uzdolnienia żydów do handlu, sobie ich odmawiając...

Muszą to zrozumieć przede wszystkim wszyscy kupcy polscy, którym prywatne interesy nie przystają do interesu narodowego.

Istnieją naturalnie dziedziny życia gospodarczego, w których nie może panować gospodarka prywatna (np. niektóre przemysły surowcowe, gdyż mogłyby zagrozić narodowi i państwu politycznie).

Póki stan ten trwać będzie, póty nie może być mowy o należytej roli w handlu żydów, a o należytej roli żydów w handlu, jak i w ogóle samo zagadnienie handlu, jego zorganizowanie i należyte funkcjonowanie nie jest rzeczą prostą i łatwą.

W poniedziałek na forze mękotowski odbyło się doroczne premiowanie ogierów. Premiowanie ma na celu eliminację ogierów nadających się na reprodukcję do hodowli konia półkrwi.

Premiowanie ogierów

W poniedziałek na forze mękotowski odbyło się doroczne premiowanie ogierów. Premiowanie ma na celu eliminację ogierów nadających się na reprodukcję do hodowli konia półkrwi.

Wyjaśnienie

W związku z notatką naszą z dnia 1 b. m. p. t. „Ciężne sprawy Stowinkołu” wyjaśniamy, iż zawarte w niej zarzuty nie dotyczą p. Teofila Koeniga, adwokata, członka Zarządu Koła Praskiego Związku Polskiego...

Bez pracy nie ma kotycy; bez losu ioterl klasowej nie ma wygranej. Włec nie zwlekać idź do kolektury i wybierz sobie numer, który ci do gustu przypadzie.

Wiadomości gospodarcze

POKAZ — TARG OGRODNICZY WE LWOWIE. W dniach 8 — 12 października r. b. odbędzie się we Lwowie Pokaz — Targ, urządzony przez sekcję Sadowniczo — Ogrodniczą Małop. Tow. Roln.

Zyd sutener zmuszał nożem do nierządu

Władysław Siedlecki, lat 28, mianicurzystka, zam. przy ul. Zgierskiej nr. 42 w Łodzi, przed 6-ma miesiącami zapoznana na ul. Lipowej w Łodzi

GRAMY tylko w KOLEKTURACH CHRZEŚCIJAŃSKICH

- CHLEBINSKA Z. kolektura „Pod Białym Słoniem” Bracka 9, tel. 7.11-56. CHLEWINSKA JADWIGA, Mazowiecka 14. DZIERŻANOWSKI J. N. Świat 64 — Freta 5 — Gniezno — Chr. b-rego 2. DZIEWULSKI J. Krak. Przedm. 9. Marszałkowska 95. WŁ. LISIKIEWICZ, Marszałkowska 44a, tel. 8.47-11 róg Koszykowej

jakiego osobnika. Przedstawił on się jako Izrael Iechok Śmietana, zamieszkały przy ul. Lipowej nr. 43. Śmietana po 2-tygodniowej znajomości zaproponował Siedleckiej ożenek. Kobieta zgodziła się, ale pod warunkiem, że Śmietana przechrzci się...

fa, gdzie zrobiono zdjęcie. Następnie zarejestrował ją jako kontrolną. Od tej chwili Siedlecki codziennie była maltretowana przez sutenera, który z nożem w ręku wymuszał od niej pieniądze, a w razie odmowy był...

Rozwój Związku Polskiego na Pradze

Po wielkim zgromadzeniu Związku Polskiego na Pradze w ub. tygodniu, mieszkańcy Pragi masowo podpisali deklaracje członkowskie do Związku. W dniu wczorajszym odbyło się zebranie organizacyjne koła praskiego...

Sieński, adw. Teofil Koenig, prez. Bronisław i Bedrzycki, oraz pp.: Ring Władysław, Strycka Helena. Do Komisji Rewizyjnej powołano pp.: Matkowskiego Jana, Zerycha Władysława, Rempa Jana, oraz zastępcy Owczarskiego Bronisława Machczyńskiego Leona i Rołocha Juliana.

Żydowska Gmina Wyznaniowa wyrzuci bezrobotnych na bruk

Przy ulicy Siennej 42 (Śliśka 33a), w domu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej zamieszkiwała Franciszka Suska, z czworgiem dziećmi. Gdy najstarszy syn, utrzymujący całą rodzinę, poszedł do wojska, Suska zażądała za opłatą komornego za 18 miesięcy. W ub.

piątek, na skutek uprawomocnienia się wyroku sądowego, Suska, wraz z dziećmi i skromnym dobytkiem, obojują na podwórzu. Trypszczać należy, że nieszczęśliwą rodziną zainteresuje się Opieka Społeczna, przydzielając dach nad głową w jednym ze schronisk dla bezdomnych.

ABC sportowe Skład Warszawy na mecz z Helsinkami

Kapitan złączkowy Warszawskiego O. Z. B. ustalił już skład reprezentacji Warszawy na mecz z Helsinkami. Mecz ten rozegrany będzie 17 bm. w Warszawie. Skład Warszawy przedstawia się

następująco, w kolejności wag od muszej do ciężkiej: Sobkowiak (Rothelc), Damski, III (Rundstein), Czortek (Kowalski), Polus (Rosenblum), Kulczyński (Grądkowski), Fabisiak (Doroba II), Doroba I (Neuding), Sowiński (Albert).

Płk. Römmel mistrzem w skokach przez przeszkody

W rozgrywce o mistrzostwo Polski w skokach przez przeszkody triumfował płk. Römmel. Pierwszym wicemistrzem został kpt. Biliński, drugim — mjr. Trenkwałd. Ponadto rozegrano konkurs hip-

niczny Pol. Zw. Jeździeckiego. W konkursie tym zwyciężył por. Pozioński na Zuchu, przed p. Strzeszewskim na Kikimorze, 3) rtm. Kulesza na Wołowniczej, 4) por. Plechocki na Selimie.

Zapaśnicze mistrzostwa Warszawy

W niedzielę rozegrano dwa mecze zapaśnicze o drużynowe mistrzostwo Warszawy w klasie A. Legia pokonała Skrę 10:9. Z ciekawych na uwagę zasługują zwycięstwo jednolitego w wadze średniej nad Sobierajem (Skra) w 4 min. przed złamanie mostu, oraz niespodziewana porażka Redy (Legia) w półciężkiej, który uległ Syrećkiemu.

nał Policjyny KS 12:11. Ciekawszymi wynikami w wadze półśredniej (PKS) w 7 min. pokonał Dzielwicka, w półciężkiej Samol (FB) wypunktował Gruchaję, a w ciężkiej mistrz Polski Hecyk (PKS) błyskawicznie zwyciężył Zgółka.

WIADOMOŚCI Z TORU Zapisy na dziś

GON. 1. Dyst. 1600 m. Nagr. 1800 zł: Ikarja, Ilona, Orawa II, Royal Garde, Jagienka II. GON. 2. Dyst. 1200 m. Nagr. 2400 zł: Ostroga, Jagur, Orkan, Treize, Edifor, Odalska II Negrita. GON. 3. Dyst. 1600 m. Nagr. „Sprzedawca” 1600 zł: Jesień, Dora, Aza, Moutarde, Narocz, Hestia, Orzeusz, Awanti III, Bantam. GON. 4. Dyst. 1200 m. Nagr. 2400 zł: Kinaldo II, Overshot, Waad, Rosa II, Gedymin, Rarytas. GON. 5. Dyst. 3000 m. Nagr. 3000 zł: New Market, Loup Garou, Ney,

Somosiera. GON. 6. Dyst. 1100 m. Nagr. 1800 zł: Decamor, Rusaika, Węga, Erytrea, Isolda II, Centaur Ewa, Zorza, Nefitis, Florysdori, Arizona, Latania, Ulimo. GON. 7. Dyst. 2100 m. Nagr. 2000 zł: Milo, Gowil Klejnot Bychnawski, Oryginal, Wicher III. GON. 8. Dyst. 1600 m. Nagr. 1400 zł: Mousquetere, Rumak, Genewa, Iloraz, Dora, Anteusz, Hetman Korony. GON. 9. Dyst. 2100 m. Nagr. 1600 zł: Perzeus, Ama, Sessi, Baronia, Petarda, Papyrka, Korazon, Torreadore.

WYŚCIGI W POZNANIU Zapisy na dziś

GON. 1. Przeszkody. Dyst. ok. 3.600 m. Nagr. 500 zł: Lorenzo, Kreon, Kram, Prut. GON. 2. Wojsk. bieg naprz. Dyst. 5000 m. Nagr. 250 zł: Wera por. Krystek, Cyranka por. Borzdziłowicz, Zbój ppor. Ogoniek, Tekla por. Wolkowicz, Tudor ppor. Barański, Ziomek N. N., Chętny ppor. Terlecki. GON. 3. Płoty. Dyst. 2900 m. Nagr. 800 zł: Donetta, Ekran II, Gwiardor, Traglast, Hastings, Merc, Bibus. GON. 4. Płaska — Im. Józefa hr. Jeździeckiego. Dyst. 2400 m. Nagr. 2.020 zł: Verbum Nobile III, Farya II, Merc, Laps, Arkadia, Madlene Ryal. GON. 5. Płoty. Dyst. 2400 m.

NASI FAWORYCI GON. 1. Kreon, Prut. GON. 2. Tudor, Zbój. GON. 3. Merc, Donetta, Ekran II. GON. 4. Madlene, Ryal, Arkadia, Herod. GON. 5. Saturn, Memoria, Król Herod. GON. 6. Palier, Esdras, Fru Fru. GON. 7. Komar, Ever More.

15.00 Pogawędka gosp. 15.15 Płoty. 18.00 Płoty. 19.00 Koncert Ork. Symf. 19.50 Życie kult 19.55 Wiad. sport. 22.00 „Leon Wyczółkowski” — reportaż. 22.15 Muz. tan. (pl.).

Polcowania giełd warszawskich

Dewizy: Holandia 292.90; Bruksela 89.25; Kopenhaga 117.05; Londyn 26.22; Madryt 27.88; Nowy Jork 5.29 1/8; Nowy Jork (kabel) 5.29 3/8; Oslo 131.75; Paryż 17.49; Praga 18.52; Sztokholm 185.15; Zurych 121.75; Marka niem. srebrna sprzed. 185.00, kupno 129.00. Porzeczki: 3 proc. pram. inwest. I em. 63.00, II em. 69.50; 4 proc. państw. promiowa dolarowa 85.50; 4 proc. koniczyna (większe) 59.75, (drobne) 59.50; 4 i pół proc. wewn. państw. 56.75 — 57.25; 5 proc. konwersyjna 61.50 — 61.75; 5 proc. kolej. konwersyjna (drobne) 59.00. Listy zastawne: 8 proc. ziemskie dolar. gwar. kupon 42.40; 4 i pół proc. ziemskie seria V 56.00; 5 proc. Warszawy 64.25; 5 proc. Warszawy (1933 r.) 62.50 — 62.33 — 62.75; 5 proc. Łodzi (1933) 66.50; 6 proc. oblig. m. Warszawy 6 em. 64.25. Akcje: Bank Polski 103.50 — 109.00; warsz. Tow. fabr. cukru 36.00; Wegiel 26.30; Lilpop 53.75 — 54.00; Norblin 66.00; Ostrowiec 26.50; Starachowice 33.00; Haberbusch 43.25 — 43.50. W obrocie prywatnym 3 proc. renta ziemiska (1.000 zł.) 55.50 (500 zł.) 62.00 (100 zł.) 65.00.

Czwartek, 7 października. 6.15 „Kiedy ranne...” 6.20 Gimnastyka. 6.40 Płoty. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka (pl.). 8.00 Aud. dla szkół. 11.15 Melodie huculskie. 11.40 Płoty. 11.57 Czas i hejnał. 12.03 Aud. połudn. 15.30 Wiad. gosp. 15.45 Wędrówki muzyczne — Italia. 16.15 Koncert ork. mandolinistów. 16.50 Pogad. 17.00 Wiedza i książka. 17.15 Konc. solistów. 17.50 Porad. sport. 18.00 Wiad. sport. 18.10 Skrzynka ogólna. 18.25 Płoty. 18.35 Audycja wiejska. 19.00 Teatr Wyobraźni: Sluch. „Chirbantka”. 19.30 Konc. salon. 19.50 Pogad. 20.00 Koncert symfoniczny. 22.00 Szkice literackie, dr. Nowakowski. 22.15 Muz. tan. 22.50 Przegląd prasy i Kom. meteor.

Warszawa II (Mokotów) GIEŁDA PIENIĘŻNA GIEŁDA ZBŹŹWA

Ceny rozumieją się za 100 kg parytet wagon Warszawa. Pszenica jednolitka 31.00 — 31.50, pszenica zbierana 30.25 — 31.00; żyto I st. 24.00 — 24.50, owies I st. 28 — 23.75, owies II st. 22.00 — 22.75, jęczmień browarny 25.50 — 26.50, jęczmień 22.50 — 23.00, groch polny 30.00 — 32.00, Victoria 29.50 — 31.50, lubin niebieski 14.00 — 14.50, żyto 15.50 — 16.00, rzepak zimowy 59.00 — 60.00, letni 57.00 — 58.00, rzepak zimowy 55.00 — 56.00, lemi 55.00 — 56.00, siemie lniane basis 90 proc. 44.00 — 46.00, koniczyna czerw. sur. 100 — 115, koniczyna biała surowa 160 — 180, mąka niebieski 81.00 — 83.00, mąka pszena gat. I 47.00 — 50.00, mąka pszena gat. II 88.00 — 40.00, mąka pszena pastwana 24.00 — 25.00, mąka żytnia gat. I 34.00 — 33.00, mąka żytnia gat. II 27.00 — 28.00, mąka żytnia razowa 27.00 — 28.00, otręby pszenne grube 16.50 — 17.25, otręby pszenne średnie 15.50 — 16.25, miakie 15.50 — 16.25, żytnie 15.50 — 16.00, makuchy lniane 22.00 — 22.50, rzepakowy 19.50 — 20.00, bruta siołowa 24.50 — 25.00, siołowa prasowana (żytnia) 8.00 — 8.50, siano słodkie prasowane 11.00 — 12.00, prasowane 0 — 10.00. Ogólny obrót 2681 ton, w tym żyta 494 ton.

JESZCZE O „PANU PREZESIE“

Przykre zdziwienie wywołać musi fakt, że wśród członków założycieli Komitetu budowy pomnika H. Sienkiewicza w Warszawie znajduje się prezes P. A. L. Wacław Sieroszewski. Poza ostatnimi nieprzytomnymi i nieprzyzwoitymi wystąpieniami „pana prezesa“ przeciwko Kościołowi katolickiemu, są i inne względy, bardziej osobistej natury, dla których obecność Sieroszewskiego w Komitecie budowy pomnika Sienkiewicza jest obelgą, wyrządzącą pamięci wielkiego pisarza.

W numerze 9-tym „Tęczy“ Adolf Nowaczyński przytoczył następujące wyjątki z artykułu Sieroszewskiego o Sienkiewiczu, umieszczonego w Nr. 3 krakowskiej „Trybuny“ z dnia 1 grudnia r. 1906:

„Jak szalenie musiał się nudzić mistrz Henryk, pisząc ostatnie swe wypracowanie na temat „O położeniu w Królestwie“.

„W wierszach wprost czuć krokodyla ziewanie, myśli wyparzone, jak stare trojaki toczą się od kropki do kropki bez błysku życia, bez dźwięku uczucia. Przyjacielu Petroniuszu, czyż nie wzdrgasz się na widok tak lichy odegranej komedii? Papo Plawicki, poco udawaj na starość szaloną dla ojczyzny namiętność? Dobrze i to, że dochowałś tej wiary pod okiem żandarmów“.

„Pan Sienkiewicz szczerą ręką sięł kult gwałtu, przemocy, grabieży. Umiejtnie podniecał i kształtował wyobraźnię przyszłych bandytów i dlatego bandyci są tak nieśmiałe śmiały i pewni siebie.“

Doprawdy niedopuszczalną jest rzeczą, żeby autor tych słów zasiadał w Komitecie budowy pomnika Sienkiewicza. Oczywiście, zbyt dobrze wszyscy znamy subtelność i takt pana Sieroszewskiego, by przypuszczać, że sam on z Komitetu ustąpi. Miejmy jednak nadzieję, że pozostali członkowie Komitetu zechcą jak najprędzej usunąć to przykre nieporozumienie i skłonią pana prezesa do opuszczenia ich grona.

Zbaczniactwa...

7 LAT TŁUSTYCH

Prezes Polskiego Związku Związków Sportowych p. plk. Ulrich

Wiele się w tej mowie zmieniło.

Dotychczas przemawiano do kolejarzy, mówiąc im, że muszą cierpieć i „przetrawić“, że obniżki pensji i podwyżki potrąceń są konieczne, że oni wieloletni członkowie państwowego ratują budżet państwowy. Na tym koniku jechano przez co najmniej 6 lat.

Teraz w mowie ministra Ulricha zadźwięczały inne akcenty. Mówił o latach tłustych i niby jakiś czarodziej roztoczył piękną fatę morganej nowej „prosperity“ i wszelkich pomyślności jakie mają czekać kolejarzy. Wszystko ma być takie piękne, takie radosne. Ma przyjść wymarzone 7 lat tłustych.

Tak, tak wiele się zmieniło w mowach pana Ministra.

I tylko jedna rzecz pozostała po staremu. Jeden nic nie znaczący drobiazg nie został zmieniony.

Pozostali mianowicie bez zmiany głodowe pensje kolejarzy. Naturalnie tych niższych, bo ci z góry przeszli niedaną podwyżkę i niejedną awans. Ale ten mały biedny „funkcyjnariusz P. K. P.“ po dawnemu jak przysierał głodem, tak przysiera.

Ale to taki mały drobiaz, wobec takiej pięknej mowy Pana Ministra.

B. REZA

Montowanie „fołksfrontu“ postępuje naprzód

Po zlikwidowaniu „Dziennika Popularnego“ odsunięci byli od wpływu na życie partii znani działacze P. P. S.: Barlicki i Dubois. Obecnie między wymienionymi działaczami, a władzami partii doszło do porozumienia i

CUKIERNIA A. BLIKLE OTWARTA PO CAŁKOWITEJ ZMIANIE WNĘTRZA N. ŚWIAT 35

Berlin po uroczystościach

Nieszczera przyjaźń

Przeszłość nie da się przekreślić

W dzisiejszym numerze rozpoczynamy cykl artykułów - reportaży o Niemcach hitlerowskich, pisanych przez członka naszej redakcji (P. W.), na podstawie wrażeń z kilku tygodniowej podróży po Niemczech.

Berlin, w październiku

Przebrzmiały już dawno salwy armatnie, przy których odgłosie „po królewsku“ żegnano Mussoliniego, powoli usuwane są niezliczone chorągwie i kosztowne dekoracje, przez szereg dni przyozdabiające stolicę Niemiec: życie berlińskie powraca więc powoli do normalnego swego wyglądu i biegu, — aż do nowej jakiejś uroczystości czy manifestacji.

Można więc teraz, — z pewnego oddalenia, — najlepiej ocenić znaczenie i wyniki zmanifestowanej przed całym światem niemiecko - włoskiej przyjaźni. I stwierdzić, że nie jest ona ani tak szczerą, ani też silną, jakby się mogło wydawać z pozoru i z wymienionych ostatnio w Berlinie słów.

Co do tego zorientować się można nie tylko z minionej historii włosko - niemieckich stosunków, lecz również i z rozmowy z pierwszym lepszym Niemcem. Są oni bowiem naprawdę w tych sprawach skryci i szczególnie za granicznemu interlokutorowi powtarzają nakazane „oficjalne“ frazesy, — jednakowoż równo-

cznie mimowoli zdradzają doświadczenie w rozmowie właściwe swe nastawienie do włoskich „sojuszników“.

A jest ono, — u przeciętnego Niemca, — raczej niechętnie i pełne pewnego lekceważenia. O ile dla osoby samego Mussoliniego Niemcy okazują dużo poszanowania, i o ile okrzyki wznoszone w Berlinie czy Monachium na jego osobistą cześć były w dużej mierze szczerze, — o tyle niestrudno jest zaobserwować wśród ludności niemieckiej nieraz całkowicie niechętnie ustosunkowanie się do samych Włochów i zupełny brak zaufania w trwałość z nimi przyjaźni.

Składa się na to szereg, najrozmaitszych przyczyn. I to nie tylko czysto politycznych, — jak na przykład powszechnie wysuwana kwestia austriacka. A między innymi na powszechny w Niemczech ton lekceważenia wpływają właśnie, — rzekomo wspólne i jednakowe u obu kontrahentów, — względy ideowe i światopoglądowe.

Ideologia brunatnych Niemiec bardzo silnie sprzęgnięta jest bowiem z teoriami rasowymi. A w myśl nich Niemcy stanowią pierwszy naród na świecie, predystynowany do rządzenia innym, — dlatego, ponieważ są najbardziej

aryjskim i najbardziej „nordyckim“ wszystkie zaś inne narody stoją od niemieckiego znacznie niżej, i to w zależności od stopnia ich zmniejszonej „aryjskości“.

A właśnie oliwkowy, kręto i ciemno - włosy naród italski pozbawiony jest w dużej mierze od szeregu wieków dawnej swej rasowej „aryjskości“ i zmieszany krwini i pochodzeniem bardzo silnie z rasami wschodnimi. Znały jest bowiem powszechnie prawdziwy zalew Rzymu przez semicki wschód w ostatnich wiekach rzymskiego imperium i zmieszanie się z nim rasowe nielicznych dawnych Italiów. O tym pamięta się szczególnie silnie w Niemczech narodowo - socjalistycznych, akcentując to nawet np. wystawieniem na wystawie antykomunistycznej w Norymberdze rzucających się „propagandowo“ w oczy sylwetki kilku rzymskich cesarzy, — z pochodzenia z krwi semitów.

A dalej karny, zamilowany do porządku i aż do przesady „sztywno“ - spokojny naród niemiecki czuje od wielu już lat wyraźną niechęć i lekceważenie dla niesolidnych i „nieorganizacyjnych“ Włochów. Uważał więc ich dawniej za naród muzykanów i kra-

marzy, gorszył się ich lenistwem i nierobstwem i pogardliwie nazywał „Makaronifresserami“. Dzisiaj naprawdę faszystowska Italia przeszła ogromną ewolucję i niewiele przypominał przedwojenne Włochy żyjące z „wydrwigroszowania“ zagranicznych turystów, — wśród Niemców jednak pozostało dalej żywe wspomnienie minionych czasów i w dużej już mierze minionych włoskich właściwości psychicznych.

Pozostały też żywe wciąż wspomnienia „zdrady“ włoskiej z okresu wybuchu Wielkiej Wojny, kiedy to „sojuszniczka“ Italia bez skrępowań przeczuciła się — pod wpływem agitacji między innymi i Mussoliniego, — na stronę koalicji. Podobnie nie zapomniano Włochom i Mussolinemu stanowiska ich okazanego wobec Niemiec w równo 20 lat później, to jest w chwili zmachu hitlerowskiego w Austrii i zamordowania Dolfussa, — kiedy to koncentracja kilku dywizji włoskich nad Brennerem pokrzyżowała wszelkie niemieckie obliczenia i plany.

Do głębi ukrytej, lecz jednak wyraźnej niechęci i niezaufania do trwałości włosko - niemieckiego sojuszu, — istnieje więc nadal powodów wiele. Dostrzec ich można tym łatwiej dzisiaj, — gdy zamilkły wiwaty i znikły kosztowne dekoracje Berlina przystrojonego na przywitanie włoskiego gościa, sojusznika, — i kontrahenta równocześnie.

Nie osłabia to naprawdę politycznego znaczenia berlińskiej wizyty „Duca“, ani też doniosłości „na dzisiaj“ ścisłego sojuszu dwu czysto totalnych państw, odważnych i bezwzględnych w realizowaniu swych planów politycznych. Tym bardziej, że już niejednokrotnie sentymenty czy podobne uprzedzenia lub przyzwyczajenia myślowe podporządkowane zostały tak przez „Führera“ jak i przez „Duca“ bezlitosnej, — a jeśli o Niemcy chodzi zdecydowanie wrogię Polsce — racji stanu.

Polemika

Zydzi straszą

„gojokomuna“

„Nasz Przegląd“ płaćce: W Polsce stary poczciwy antysemityzm klerykalno - konserwatywny Jana Jeleńskiego oddawna także przeszedł do historii. Partie antysemitki mają program społeczno - radykalny i trudno powiedzieć, czy oblagowują robotników na korzyść przedsiębiorców, chłopów na korzyść obszarników, czy też odwrotnie. Nie dość na tym. Poniżej prawica w Polsce jest najmniej niż niemiecka na punkcie antysemityzmu, to niejedyną prąd radykalno - społeczny dla niepoznaki pakuje do swego programu punkt antysemitki, co umożliwia także jego legalizację.

Zapóźno tedy „Czas“ się gorszy i oburza. Popierając antysemityzm, t. j. legalizując „bolszewizm“ wobec zrywania konserwa tym samym stworzyła grunt dla „bolszewizmu“ ogólnego. Tyle krzyżem o „żydokomunie“, a tu, nagle własnymi rękami wyhodowała „gojokomunę“, która z pewnością jest niebezpieczniejsza dla niej, niż pierwsza, bo operuje popularnymi hasłami nie tylko socjalnymi, lecz i narodowo-patriotycznymi.

Zydzi jak stale insynuują, że ruch narodowo - radykalny, to komunizm. Ale temu już nikt nie wierzy, chyba Lewiatan.

Głos katolicki

połepia totalizm

„Głos Narodu“ słusznie pisze: Totalizm jest ubóstwieniem państwa. Jeśli ubóstwieniem, to odebraniem władztwa Bogu. I to nawet wtedy, gdy się do Boga przyznaje... Bo widzi w nim tylko „bożyszcze“ dla państwa, po prostu

„maskotę“, mającą je chronić i ku chwale prowadzić... Tak jest „głębzy sens“ totalizmu. Taki jest most, rozpięty nad przepaścią, która oddziela hitlerizm od komunizmu. Ma więc raczej p. Łaskowski łącząc Hitlera ze Stalinem, a hitlerizm z komunizmem. Ich ateizm przedstawia dwa odmienne typy. Ale nie przestaje być ateizmem. Nawet niemiecki hitlerizm, gdy mówi, że „Bóg jest“ — lub, gdy mówi, że chce realizować „pozytywne chrześcijaństwo“. I to ich łączy. I następnie dodaje:

Dla nas katolików, totalizm jest zasadniczym, nie oportunistycznym, względem ustrojem służącym na potępienie... Bóg jest dla nas Bogiem, który panuje i rozkazuje. A ustrój, który Go detronizuje i każe mu służyć za „maskotę“, za „bożyszcze“ Państwa, zasługuje tylko na odrzucenie bez względu na to, czy się nazywa totalizmem komunistycznym, czy totalizmem hitlerowskim.

POPIERAJ BEZROBOTNYCH NARODOWCÓW

Przywrócenie cechów

projektuje nowela do prawa przemysłowego i na tym odcinku likwidacja „zdobyczy“ sanacyjnych

Ministerstwo Przemysłu i Handlu rozesało Izbowi i organizacjom rzemieślniczym projekt nowelizacji prawa przemysłowego. Zawiera on szereg bardzo zasadniczych zmian. Najważniejsze z nich, to nowy podział rzemiosł i przywrócenie cechów i związków cechowych.

Rzemiosła mają być podzielone na trzy kategorie: koncesjonowane, kwalifikowane i wolne. W dwóch pierwszych kategoriach będą wymagane dowody uzdolnienia i dyplomy mistrzowskie, natomiast rzemiosło wolne będzie mógł wykonywać każdy, kto zgłosi rozpoczęcie pracy w Izbie Rzemieślniczej.

Do rzemiosł koncesjonowanych zaliczono: malarstwo, ciesielstwo, instalatorstwo wodociągowe, kanalizacyjne i elektryczne, kominiarstwo, drukarstwo, rusznikarstwo, oraz rzeźnictwo rytualne.

Najważniejsze z rzemiosł kwalifikowanych są: kowalstwo, blacharstwo, ślusarstwo, stolarstwo, fryzjerstwo, krawiectwo, szewstwo, cukiernictwo i inne rzemiosła spożywcze.

Inne rzemiosła mają być wolne. Drugą istotną zmianą jest przywrócenie działalności znaczenia cechów i związków cechowych. Według noweli cechy mogą być

narodowościowe i religijne, branżowe lub zbiorowe. Projekt przewiduje również możliwość wprowadzenia przymusu cechowego.

Ta ostatnia zmiana oznacza zarzucenie całkowitej koncepcji organizacji rzemiosła, których wyrazem stał się dekret z roku 1934 likwidujący cechy na rzecz tak zwanych zrzeszeń gospodarczych.

Polka uwięziona przez „Gestapo“

Hr. Wielopolska przebywa od 16 dni w więzieniu w Moabicie

LONDYN, 5. 10. „Daily Express“ przynosi sensacyjną wiadomość o aresztowaniu przez Gestapo (niemiecka tajna policja) Polki Oktawii hr. Wielopolskiej, podobno pod zarzutem szpiegostwa. Według „Daily Expressu“ hr. Wielopolska osadzona w więzieniu w Moabicie.

Hr. Wielopolska wyjechała z Warszawy 19 września o godz. 19.30, udając się na wystawę do Paryża. Jechała wagonem sypialnym.

Dopiero w 13 dni po wyjeździe mała jej, zaniepokojony już brakiem wiadomości, otrzymał od niej pierwszy list, który nosił pieczętkę więzienia niemieckiego w Moabicie. Okazało się, że hr. Wielopolska aresztowana została przez „Gestapo“ dnia 20 września o godz. 10 rano.

ARESztOWANIE W BERLINIE

Gdy ekspres paryski minął ostat-

nią stację na terenie wielkiego Berlina, do przedziału p. Wielopolskiej wkroczył dwóch agentów tajnej policji, którzy zabrali cały bagaż i przemieśli do pustego przedziału. W chwili wkroczenia agentów, hr. Wielopolska była sama w przedziale, jej towarzysze podróży bowiem udali się na śniadanie do wagonu restauracyjnego.

STARANIA O ZWOLNIENIE

Na następnej stacji za Berlinem agenci wraz z p. Wielopolską wysiedli z wagonu i przeprowadzili ją do oczekującego samochodu, w którym aresztowana przewieziona do więzienia w Moabicie. Mała aresztowanej po otrzymaniu tej wiadomości, rozpoczął natychmiast starania o zwolnienie, że nie zakończyły jeszcze dochodzenia i zezwoliły jedynie na dostarczenie aresztowanej pieniędzy oraz wiktuału z poza więzienia.

Dotychczas jeszcze władze niemieckie nie sprzecywały swego oskarżenia przeciwko hr. Wielopolskiej. Jedną z wersji mówi, że hr. Wielopolska oskarżona jest o szpiegostwo, druga natomiast wymienia jako przyczynę aresztowania przekroczenie przepisów dewizowych.

KIM JEST ARESztOWANA?

Wiadomość o aresztowaniu przez Gestapo hr. Wielopolskiej wywołała w kołach towarzyskich stolicy wielkie wrażenie. Aresztowana Oktawia hr.

Wielopolska z domu Kurzeniecka, jest córką zamożnego ziemianina z Wołyń i żoną popularnego w Warszawie hr. Józefa Wielopolskiego. Wyróżniała się zawsze niezwykłą urodą. Znała ją jako „panią z pieskiem“ — nazwa ta powstała od wystawionego przed parą laty w Zachęcie portretu hrabiny pedzła ś. p. Jana Rudnickiego.

Według doniesień „Daily Expressu“, ambasada polska w Berlinie zażądała od władz niemieckich wyjaśnień w tej sprawie. Nie wiadomo jednak jaka była odpowiedź ministerstwa spraw zagranicznych.

Narady wojenne na Kremlu

Za i przeciw wojnie z Japonią

Walka Woroszyłowa z Blucherem

MOSKWA, 5. 10. Pogłoski o możliwości wybuchu wojny z Japonią utrzymują ludność stolicy ZSRR. w stałym podnieceniu. Z ust do ust powtarzane są pogłoski o odbytych ostatnio w Kremlu ważnych naradach wojennych.

Przeciw Blucherowi, który jest zdecydowanym zwolennikiem wydania wojny Japonii, występuje Woroszyłow. Komisarz obrony uważa, że techniczne wyposażenie czerwonej armii nie zostało

zakończony, a stosunki polityczne w wojsku są nie najlepsze. Od czasu rozstrzelania Tuchaczewskiego i innych, daje się zauważyć w sferach wojskowych duże niezadowolenie z władzy sowieckiej.

Następnie Woroszyłow wskazuje na to, że w kraju nie zlikwidowano jeszcze „trockistów i szkodników“. I w czasie wojny elementy te niewątpliwie rozpoczną akcję sabotażową.

Rzeka Książki

Istnieje w Warszawie „Rada Książki”, instytucja, ze względu na cele i założenia statutowe, ze wszelkich miar polityczna. Niestety, choć od jej założenia upłynęło już pół roku, głucho — jak dotąd — o jej działalności. Dlaczego? Nie przynoszący, ani przez chwilę, aby istniały jakieś trudności... wewnętrzne tylko z tego powodu, że według punktu h. § 5, części II statutu, jednym z celów „Rady” jest „zwalczanie wydawnictw pornograficznych i szkodliwych”, a jednocześnie w zarządzie „Rady” zasiada p. Wanda Melcer. (X.).

WYMOWA NAZWISK

W Operze „Święta Meksyka” — adaptacja Jerzego Waldena (L a n d a u).

W Wielkiej Rewii „Król na jedną noc” — adaptacja Jerzego Waldena (L a n d a u) oraz Hemara (H e s z e l e s a).

W Teatrze Polskim „Jadzia Wdowa” — sztuka T u w i m a (!!!).

W Teatrze Letnim „Miłość przy świecach” — piosenki Jurandota (G i a j g e w i c h t a).

W Cyruliku „Jaś u raju bram” — adaptacja Hemara (H e s z e l e s a).

W Teatrze 8.15 — „Narzęczona zginęła” — muzyka L u d o P h i l i p p a.

I czy nie, może człowieka chwycić szewska pasja?!

ST. BOP.

Z życia towarzyskiego

W dniu dzisiejszym w kościele „pokarmielickim” św. Józefa Obłubieńca o godz. 5½ wiecz. odbędzie się ślub konserwatora zabytków sztuki w woj. wołyńskim, mag. fil. Zbigniewa Rębskiego z mag. fil. Hanną Starzyńską. Szczęść Boże młodej parze!

Idylla

Święto winobrania na Węgrzech

„Kurier Poranny”, Genewa i Hugo

Przyzwyczajanie czy ignorancja?

„Kurier Poranny” ogłosił w nr. 264 z 23. 9. 37 obszerną korespondencję polityczną z Genewy pióra p. Konstantego Symonolewicz. Tytuł zgola literacki i wręcz poetycki:

— Genewa płacze rzęsiłymi łzami jesieni.

I motto też — poetyckie. W dodatku francuskie.

„Les langueurs longs des violons.

De l'automne.

Bercent mon coeur d'une langueur

Monotone.

(V. Hugo).

Tak, proszę państwa: Victor Hugo! Byłem pewny, że autorem tych wierszy jest Paul Verlaine. Tymczasem p. Symonolewicz zapewnia, że Victor Hugo. Najwidoczniej przeczytał je w jakimś zbiorze poezji tego autora. Jakież z tego wnioski?

Verlaine żył w latach 1844 — 1896, Hugo zaś 1802 — 1885. Mógł więc jeszcze zdążyć przed śmiercią odpisać ten wspaniały, melodyjny wiersz z Verlaine'a.

Ma więc p. Rzymowski prekursora — i to wcale wybitnego. „Kurier Poranny” ma szczęście: Co rok, to plagiat na jego łamach. A może to wszystko przypisać tylko naszej polskiej, zakorzenionej od pewnego czasu, manii: zamieniania podpisów.

Napisze Russel — podpisze się Rzymowski, napisze Grimm czy Piasecki — podpisze Sieroszewski, napisze Tolstoj — podpisze Rymowicz, namaluje Becker — podpisze Orzelski.

Dlaczego-ż by tego miłego zwyczaju nie przeszczerzyć i na obcy grunt? Napisal Paul Verlaine — podpisać pod tym Victora Hugo. Co to szkodzi? Obaj już dawno nie żyją. A własność prywatną? — Kto by na to zwracał uwagę.

Swoją drogą ignorancja rodząca się w Polsce na kamieniu. Dr. Edward Boyé nie zna francuskiego, a zabiera się do tłumaczenia Brentana („Odrodzenie”) i wydaje je. I wszystko w porządku. Nikt prócz „ABC” nie zwrócił na to uwagi.

P. Symonolewicz słyszał gdzieś

kiedyś dzwon, ale nie wie dobrze gdzie. Swobodnie pod wierszem Verlaine'a każe drukować nazwisko Victora Hugo. Wśród ignorantów ignorancja przechodzi niezauważona. Zresztą mają wybitnego protektora: samego prezesa Sieroszewskiego, który oświadczył, że o jakimś tam Grimmie nigdy nie słyszał, ani „takowego” nie czytał!... (Pi).

Zaświadczenie Ludwika XIV

Sposoby handlarzy dziełami sztuki

Koła handlarzy dziełami sztuki interesują się najbardziej sprawą, czy dane dzieło sztuki nie jest przypadkiem falsyfikatem. To też monachijski historyk sztuki, Voll, miał zwyczaj mawiać do swoich kolegów: „Jest to rzecz bardzo złą, że wszyscy mają do mnie o to pretensję, iż przy oglądaniu obrazu zawsze zapytuję, czy naprawdę pochodzi on od osoby, która rzekomo go namalowała”.

Pewien malarz, zapytany przez handlarza dzieł sztuki o opinię co do pewnego obrazu Daubigny, wybrnął z kłopotu w ten sposób: „Ze wszystkich fałszywych obrazów Daubigny, które znam, ten jest niewątpliwie najprawdziwszy”.

Dziwny jest też bardzo często punkt widzenia zbieraczy dzieł sztuki, jeśli chodzi o prawdziwość tych dzieł. Tak np. Renoir zaproszony kiedyś na wieś do zna jomych, ujrzał w jednym z salo nów bardzo wątpliwy obraz Cora ta i ostrożnie wypowiedział swoją pod tym względem opinię. Właściciel obrazu nie zmartwił się tym jednak i odpowiedział, że, jak na wieś, to i taki wątpliwy co do swego pochodzenia obraz zupełnie wystarczy.

Przed kilkudziesięciu laty mieszkał w Berlinie namiętny zbieracz, który cały swój dom za pełnił wątpliwego pochodzenia obrazami i bardzo był dumny ze swoich zbiorów. Każdy, kto go odwiedzał i miał nieszczęście oglądać obrazy, musiał wypowiadać swą opinię o nich w specjalnym albumie. Jeden z gości chciał za wszelką cenę uniknąć wypisania tej opinii, gdy jednak gospodarz nie chciał od swego odstąpić, skreślił zdanie następujące: „W całym tym zbiorze pan jest jedynym oryginałem”.

Pewien paryski handlarz dzieł sztuki, chcąc rozwiązać wszelkie wątpliwości co do pochodzenia wspaniałego zresztą zegara rokokowego, który umieścił w oknie wystawowym, przybił do niego kartę tej treści: „Zaświadczam niniejszym, że ten zegar pochodzi rzeczywiście z mojej epoki. Ludwik XIV”.

Ten sam handlarz posiadał pięć posążków, pochodzących z pierwszych lat XIX wieku. Były to postacie kobiece, odziane w sposób

Godz. 9.00 Kościół św. Aleksandra (Plac 3 Krzyży) — Msza św.
Godz. 11.00 Zwiedzanie zabytków, muzeów i wystaw. (Zbiórka w lokalu Zw. Prop. Turyst. Pl. Teatralny, róg Wierzbowej).
Godz. 15.00 Teatr Narodowy, Teatr Letni jak w d. 2 bm.
Godz. 17.00 Koncert orkiestry dętej na rynku Starego Miasta.
Godz. 18.00 Sala P. A. L. — Wiecz. autorski Z. Nałkowskiej.
Godz. 19.00 Wyświetl. filmów artystycznych na Rynku Starego Miasta.

Sala Konserwatorium — Koncert. Wykonawcy: I. Farjaszewska (śpiew), Z. Drzewiecki (fortep.).
Godz. 20.00 Teatr Wielki — Opera Moniuszki „Halka”, Pochód propagandowy ulicami Warszawy (punkt wyjścia: Mokotów, ul. Narbutta).
Godz. 21.00 Widowisko popularne na Rynku Starego Miasta (jak w dniu 3. b. m.).
W ciągu całego dnia. Kiermasz artystyczny na Rynku Starego Miasta. Wieczorem iluminacja zabytków.

Przesunięcie podziemnej granicy

Sensacyjny zatarg czesko-węgierski

Prasa czeska donosi o ciekawym sporze czeskosłowacko-węgierskim o granicę.

Rozległe góry Aggtelek na Węgrzech rozciągają się wzdłuż granicy, którą w pewnym punkcie przekraczają. Turycy, zwiedzający góry, przechodzą granicę w podziemnych. Władze czeskosłowackie zagroziły część góry kratą żelazną, aby przeszkodzić przekraczaniu granicy bez paszportów.

W ostatnim czasie dokładne pomiary fachowe stwierdziły, że urzędy czeskosłowackie umieściły kratę 400 m. od granicy na terenie węgierskim. W następstwie doszło do rokowań dyplomatycznych, które doprowadziły do tego, że już w najbliższym czasie granica podziemna zostanie skorygowana, a kratka czeskosłowacka w podziemiach zostanie cofnięta o 400 m. wstecz.

Sowieckie głupstwa

„Woda produktem mycia”

W Moskwie ukazał się skrót do wykładów ekonomii gospodarstwa komunalnego, prof. Gerusa. W skrócie tym znajdujemy takie oto kwiatki:

„W łaźni odbywa się proces mycia z pomocą gorącej i zimnej wody. Mycie jest jednocześnie produktem użycia myjącego się i produktem łaźni jako przedsiębiorstwa. Gorąca i zimna woda są to elementy procesu, który nazywa się myciem. Z ich pomocą odbywa się przekształcenie brudnego ciała w czyste”.

Ale dalej jeszcze lepiej: „Fizyczna woda nie łączy się z czystym ciałem jako produkt mycia, ona łączy się z odmytym brudem, a ten ujemny wynik zastosowania wody nie zmniejsza jej roli jako zasadniczego surowca. Rola jej jest więc taka, jak przy myciu białizny” i t. d. na paru stronicach.

I tego wszystkiego biedni studenci muszą uczyć się na pamięć.

Wznowienie „Papy”

Dziś Teatr Mały wznawia przemianę, pełną sentymentu i humoru komedię w 3-actach Flers'a i Caillavet'a „Papa”, w której znakomity artysta K. Junosza Stępowski, tworzy jedną z najlepszych swych kreacji komediowych. Obok Junoszy Stępowskiego w innych rolach ważniejszych wystąpią: Z. Nakoneczna, L. Wysocka, S. Grolicki, J. Koskowski, J. Pichelski, S. Butkiewicz.

cze nie podnieśliby na nią ręki. Przemocą więc wsadziłam do samochodu samego szeika z dwoma ludźmi i pastuchem-przewodnikiem. Broń miałam, gdyż nie rozstaję się z nią nigdy podczas wycieczek po pustyni, postanowiłam więc skorzystać z okazji, by za jednym zamachem uwolnić okolice od terroryzującego ją kanibala i oprzeć na jeszcze silniejszych fundamentach moją stawę wśród szczepów beduińskich.

Szczep płakał za nami i błagał, by nie wyruszać w tak niebezpieczną drogę. Kochali mnie i byłam im wdzięczna za to. Jednak postanowienia mego nie zmieniałam.

Legowisko geparda mieściło się w niedalekim dżebelu. Pastuch, drżący jak osika, wskazał ukrytą wśród kamieni na zboczu urwistego wzgórza pieczarę. Czarny otwór ział zgrozą. Trzeba się było zdecydować. Jeden rzut oka na tropy wystarczył, by się przekonać, że gepard jest u siebie w domu. Byłam z tego zadowolona, lecz pastuch natychmiast popsuł mi humor, szepcząc, że w jaskini są małe! To bardzo pogarszało sprawę. Gepard jest ogromnie niebezpieczny przy spotkaniu w cztery oczy, a co dopiero, gdy staje w obronie swoich kociąt! O wyciągnięciu beduinów z samochodu nie było mowy. Podnieśli szyby, zamknęli się od środka i leżeli placikiem na podłodze. Byli w tak panicznym strachu, że nie było sensu tracić czasu na perswadowanie im czegokolwiek. „Chitan... chitan...” darli się w kółko, a pot spływał im po wykrzywionych strachem twarzach. Z takimi fanatykami, jeżeli sobie coś ubradają, nie można dojść zupełnie do ładu. Będzie leciał z gołą szabłą w dłoni na samochody pancerne, zięjące karabinami maszynowymi, jak to miało miejsce w czasie rewolucji Druzów w Damaszku, ale na nysz, w której z tych czy innych głupich powodów zobaczy „chitana”, nie podniósłby palca i zmykałby, gdzie pieprz rośnie.

Nie mogłam się już cofnąć, nie chcąc narazić na szwank swojej reputacji. Nie miałam zresztą do tego ochoty. Porywało mnie niebezpieczeństwo, emocja przygody. Wspięłam się więc po urwistym zboczu, zasianym kośćmi, widomym śladem gospodarki geparda. Sztucer zostawiłam na dole. Za

blisko miałam spojrzeć w oczy bestii, by mi się na co mógł przydać. Mój mauzer był daleko odpowiedniejszą bronią w tym wypadku.

— Przypuszczam! — mruknął półgębkiem Tom, wspominając wczorajszą scenę. — Feher mógłby coś o tym powiedzieć. Jest też swego rodzaju gepardem!

— Jeżeli nie czymś gorszym! — odpowiedziała zupełnie poważnie. — Więcej się go boję! Ale to mnie też bardziej podnieca. Taką już mam naturę. Lecz wracając do geparda, a raczej gepardzicy: Siedział cicho, nie wiem, czy czając się na mnie, czy też nie słysząc mnie jeszcze. Dotarłam w końcu, nie bez pewnego trudu, do wąskiego wejścia jaskini. Z wnętrza wydobywał się ostry zapach dzicyzny i rozkładającego się mięsa. Dochodziło też jakieś ciche mrużenie. Wsunęłam się w ciemny otwór, na tyle wysoki, że nie potrzebowałam się schylać, i w tej chwili stanęłam oko w oko z bestią.

Nie wiem, czy widział pan kiedyś żywego geparda. Dla mnie nie była to nowina, lecz przynam szczęście, że zwierzę przeszedł moje oczekiwania. Tak cudnie połyskującej skóry, takiego wzrostu i takich dźwięcznych ślepiów nie widziałam jeszcze u żadnego. Stałyśmy naprzeciw siebie bez ruchu. Ja czekając, aż gepardzica rzuci się na mnie, by łańwiej wtedy wpaść jej kulę w biały włos, mierzając mnie swoimi zielonymi chytrymi oczyma i badając widocznie, jaki jest cel mojej niespodziewanej wizyty. Zduszony bulgot wychodził z szerokiej piersi...

Nie mogłam strzelać. Strzał z biodra do spłaszczonej nad ziemią kwadratowej głowy był zbyt trudny, a na mierzenie nie mogło być czasu. Wreszcie jednak doczekałam się, że zwierzę skoczył. Mignęło w słabym świetle wspaniałe ciało i dosięgnięte w połowie skoku trzema kulami, runęło prosto pod moje nogi. Gdybym nie trafiła lub, co gorzej, źle trafiła, nie zostałoby po mnie śladu. Beduini nie przyszliby na pomoc za nic w świecie, a tak wielkiej bestii nie dałabym w żaden sposób rady.

(D. c. n.).

JACEK BRZEZINA

38)

PANI NA PUSTYNNYCH SZLAKACH

POWIEŚĆ

Słyszałam naturalnie o nim, lecz nie miałam okazji dowiedzieć się, gdzie jest jego legowisko, a uganiać się za nim po pustyni nie miałam wcale ochoty, wiedząc z doświadczenia, że to do niczego nie doprowadzi. Pewnego dnia jednak, gdy byłam z odwiedzinami u mojego szczepu, koczującego o jakieś sto kilometrów od Abou-Kemalu, w dżebelach po drugiej stronie Eufratu, zaszedł wypadek, który zmusił mnie do wypowiedzenia walki gepardowi-ludożercy. W nocy, krwiożercza bestia zagryzła pastucha, który odważył się wybiec na pomoc zagryzanym owcom. Ciało nieszczęśliwego znalazł w stanie pożałowania godnym. Głowa zmiażdżona kłami, mięso kawałkami powygrzane i porozrywane... W obozie powstał szalony popłoch. Nie wyobraża pan sobie, co to jest panika u beduinów! Stają się niezdolni do niczego, zupełnie głupiej. Musiałam więc coś zrobić, by położyć temu kres, tym bardziej, że mieli mi przeprowadzić wielkie stado wielbłądów, a w takich warunkach trudno było na nich liczyć. Wierząc święcie w nieczyste duchy i byli przekonani, że to sam „chitan”*) ugania się nocą po stepach.

Traf chciał, że jeden z pastuchów znał legowisko krwiożerczego geparda. Przyciśnięty do muru, przyrzekł mi przewodnikiem. Nikt ze szczepu nie odważyłby się pójść prosto w paszczkę kanibala, nie darmo ochrzcili bestię mianem „chitana” i choćby miała ich wszystkich wygrześć, jesz-

*) „chitan” — zjeitan. diabeł.

WIEŚCI Z CAŁEGO KRAJU

PAZDZIERNIK, SŁONCE, WSCHÓD, ZACHÓD, KSIĘZYC, WSCHÓD, ZACHÓD, 8-1, 17-4, DL. DNIA, UBYŁO, 11-2, 5-24

Krwawy siepacz ukraiński staje przed sądem w Lwowie

Dn. 5 b. m. rozpoczął się w Lwowie ponury proces Michała Chomiaka sierżanta armii ukraińskiej...

Dn. 7 listopada 1918 roku patrol ukraiński pod dowództwem Chomiaka wtargnął do mieszkania Jana Miechońskiego...

Nazajutrz po morderstwie z polecenia władz ukraińskich Miechońskiego pochowano w wspólnym grobie na dziedzińcu ich domu przy ul. Żółkiewskiej nr. 83...

niesiono na cmentarz Lyczakowski, a w parę lat umieszczono proch...

Następną ofiarą Chomiaka był Józef Lintner, właściciel masarni...

W czasie walk Chomiak i dowództwo przez niego żołnierze, wymordowali 14 listopada 1918 r. 26 Polaków...

Po wojnie Chomiak przybrał nazwisko Wasyla Kuzmy i mając fałszywy paszport ukrywał się długi czas...

Przed dwoma laty pojechał wpadła na ślad fałszerstwa paszportowego i zdemaskowała krwawego siepacza.

Proces potrwa 5 dni. Oskarżać będzie wiceprokurator Minasowicz...

Warto poprzeć!

Do Administracji naszego pisma zgłosił się chłopiec i zredagował następujące pismo...

SZANOWNI CZYTELNICY!

Zwracam się do Was o pomoc. Jestem biedny, mamusia nie pracuje...

bo wygrał mając los z kolekcji

J. HALAŁEJOWEJ P.F. SZUKASZ SZCZĘŚCIA? - WSTĄP NA CHWILĘ!

Centrala: Warszawa, Nowy Świat 68. Oddziały: Krak. Przedm. 87, N. Świat 80, Marszałkowska 86, Chłódna 68.

Bliskie zwycięstwo strajkujących szewców

Strajk 800 szewców - chalupników chrześcijan w Malogószczy...

Zapomoga Bydgoszczy dla wdowy po ś. p. Drzymale

Zarząd Miejski w Bydgoszczy udzielił udzielił wsparcia jednorazowo w wysokości 100 zł dla wdowy po chłopcu - bohaterze...

Zamordowali staruszkę w czasie napadu bandyckiego

W małej wsi Brzeźnica pod Krakowem trzech zamaskowanych bandytów wtargnęło około północy do mieszkania zamożnego młynarza...

Staruszek sięgnął ręką do kieszeni, aby wyjąć klucze od kasy...

Bandyci steroryzowali następnie syna i synową Wiśniewskiego...

DRZEWKA OWOCOWE, ROZE I BYLINY, LEMSZCZYŻNA SZCZĘKARKÓW

Udział rolnictwa w rozbudowie Centr. O. regu Przemysłowego

W Kieleckiej Izbie Rolniczej odbyła się informacyjna konferencja...

powiatach 8-4-osobowe komitety, których zadaniem byłoby utrzymanie ścisłego kontaktu ster rolniczych...

Interesująca wystawa malarstwa, rzeźby i grafiki

W Resursie Obywatelskiej otwarta została wystawa malarstwa, rzeźby i grafiki współczesnej...

powoduje, iż wystawa daje prawdziwy a niezwykle interesujący obraz dzisiejszego stanu sztuk plastycznych w Polsce...

Zydzi prowadzą roboty budowlane

Opinia społeczna w Brześciu nad Bugiem jest w dalszym ciągu żywo poruszona faktem, że em. gen. Sikorski...

go spółnika żyda Mackiewiczca, skompromitowanego przed rokiem przy prowadzeniu robót kanalizacyjnych w Brześciu nad Bugiem...

ZAPOBIEGAJĄ ZWAPNIENIU, SKLEROZIE, OTYŁOŚCI - ZIOŁA PRZECIWAŁEITYCZNE

Czy Kirow był przyrodnikiem? Echa głośniego procesu lewicy akademickiej

WILNO (Kor. własna). Podczas głośniego procesu Lewicy Akademickiej, kiedy to na ławie oskarżonych zasiadli asystenci i absolwenci U. S. B., podejrzani o działalność komunistyczną...

stynnym uczonym, przyrodnikiem. redakcja „Słowa” omawiając proces zarzuciła mu świadome kłamstwo.

Przeniesienie prochów Stefana Czarnieckiego

W dniu 16 października b. r. w Czarnym pow. włoszczyńskiego odbędzie się uroczystość przeniesienia prochów hetmana Stefana Czarnieckiego...

prochów hetmana Stefana Czarnieckiego z podziemi kościoła parafialnego do nowozbudowanej sarkofagu.

OGŁOSZENIA DROBNE

Kupno, Sprzedaż, Maszyny do pisania, Kapelusze, Radio-service

Kupno, Sprzedaż, Maszyny do pisania, Kapelusze, Radio-service

Radio-service, MERLE, A.A. UKAZJA-MEBLE

Radio-service, MERLE, A.A. UKAZJA-MEBLE

MEBLE, PAMIĘTAJ O BEZROBOTNYCH NARODOWCACH

MEBLE, PAMIĘTAJ O BEZROBOTNYCH NARODOWCACH

STEFAN • FIBICH, KRAWATY, BIELIZNA, KAPELUSZE, PIZAMY, UBRANIA I PARASOLE

Kronika prowincjonalna

BRZEŚĆ N. B. WIZYTA U RODZIEWICZÓWNY. Przed kilkoma tygodniami odbyła się wycieczka grona nauczycieli...

kiem 22-letni górnik, Alojzy Majdzyk doznał pęknięcia podstawy czaszki i został przewieziony w stanie beznadziejnym do szpitala.

to 600 umundurowanych strażaków i żeński oddział O. S. P. (js).

SUBSYDIA DLA ŻYDÓW. W mieście Wysokim Lit. w reżymie Miejskiej poborca żydowskiego cechu reżników pobiera opłaty od każdej ubitej sztuki od reżników chrześcijan...

W Nadwórnej odbyły się powiatowe dożynki, w których wzięli udział przedstawiciele władz, delegacje gromad wiejskich z terenu powiatu...

W Nieświeżu niezwykle uroczysto odbyło się przekazanie trzech samolotów, ufundowanych przez społeczeństwo woj. nowogródzkiego armii...

POŻAR NA BAGNACH. W powiecie stońskim, w majątku Terceziezów powstał pożar obszarów bagiennych, który objął przestrzeń przeszło 100 ha.

W Gdyni odbyły się uroczyste otwarcie i poświęcenie oddziału Banku Gospodarczego Krajowego.

W puszczy Rudnickiej lądowała przymusowo awionetka Aeroklubu Wileńskiego z lotnikiem Pimonowem i Dowiasem. Lotnicy i aparat wyszli z wypadku cało.

GDYŃA. POSEŁ ESTONSKI W GDYNI. Do Gdyni przybył poseł i minister pełnomocny Estonii p. Markus. Min. Markus następnie zwiedził port gdyniński i jego urządzenia.

W ramach „Tygodnia Miłosierdzia” jaki odbędzie się w Bydgoszczy w czasie od 10 do 17 października...

W Gdyni odbyły się uroczyste otwarcie i poświęcenie oddziału Banku Gospodarczego Krajowego.

ZAWALIŁ SIĘ MOST. W Czernsku pod przejeżdżającym samochodem ciężarowym kupca Ryszarda Pancera z Kalisza zawalił się na rzecze Strudze most.

W Czarnym pow. włoszczyńskiego odbędzie się uroczystość przeniesienia prochów hetmana Stefana Czarnieckiego...

W Czarnym pow. włoszczyńskiego odbędzie się uroczystość przeniesienia prochów hetmana Stefana Czarnieckiego...

Strajk blacharzy w Gdyni. Dnia 4 października br. rozpoczął się w Gdyni strajk czeladników blacharskich...

W Czarnym pow. włoszczyńskiego odbędzie się uroczystość przeniesienia prochów hetmana Stefana Czarnieckiego...

W Czarnym pow. włoszczyńskiego odbędzie się uroczystość przeniesienia prochów hetmana Stefana Czarnieckiego...

W PRZYSUSZU. Wierować „ABC” można u p. Rejowskiej przy ul. Krakowskiej 2.

W Czarnym pow. włoszczyńskiego odbędzie się uroczystość przeniesienia prochów hetmana Stefana Czarnieckiego...

W Czarnym pow. włoszczyńskiego odbędzie się uroczystość przeniesienia prochów hetmana Stefana Czarnieckiego...

Kronika poznańska

ODDZIAŁ „ABC” POZNAŃ: 27 GRUDNIA 2

TEATR POLSKI: „Krakowiaci i górale”. TEATR WIELKI: „Baron cygański”.

fabryk i kopalni, wraz z rodzinami. Transport liczy 153 osób.

KINA. APOLLO: „Halka”. CORSO: „Dodek na foncie”. GLORIA: „Będziesz zawsze moją”. GWIAZDA: „Dyplomatyczna Onta”.

GROŹNY POŻAR FABRYKI. W zabudowaniach poznańskiej fabryki farb w Starolecie wybuchł w niedzielę wieczorem pożar...

WYJAZD ROBOTNIKÓW. W poniedziałek wyjechał z Poznania do Belgii nowy transport robotników zaangażowanych do tamtejszych...

WYCIECZKA Z ZAGRANICY. W ciągu niedzielę poniedziałku rano przybyli do Poznania przedstawiciele 15 zagranicznych biur podróży...

Wielkopolska Izba Rolnicza zorganizowała w sali szkolnej Wilk. Izby Rolniczej przy ul. Grotgera 5 pokaz owoców...

Apel Arabów do muzułmanów całego świata Palestyna na wulkanie

Nowa fala represji angielskich

JERUZOLIMA, 4. 10. Wszystkie oznaki dają się wskazywać, że w Palestynie wybuchną poważne rozruchy. Według ostatnich doniesień połączenia telefoniczne i telegraficzne pomiędzy Jeruzolimą a Jaffą zostały przerwane. W pobliżu Ramleh na torze kolejowym nieznani sprawcy ułożyli wielkie zwaliska kamieni. W chwili gdy personel kolejowy usuwał kamienie z toru rozległy się z ukrycia strzały. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności nikt nie odniósł rany. Wczoraj wieczorem dzielnica żydowska Safad ostrzeliwana była z trzech stron przez grupę terrorystów arabskich. Ofiar w ludziach jednak nie było.

Zamknięte sklepy

Równocześnie jako reakcja na piątkowe zarządzenia administracji brytyjskiej Arabowie zamykają sklepy w większych miastach. Oprócz starej dzielnicy Jeruzolimy akcja protestacyjna w formie zamykania sklepów objęła Jaffę, Nablus, Safad, Lyddę, Ramleh i Tulkarem oraz zapowiedziana została również w Haifie. W licznych wypadkach grupy nacjonalistycznej młodzieży arabskiej pogromkami zmuszały właścicieli do zamykania sklepów.

O tre pogotowie polci

Władze brytyjskie wydały do ludności obwieszczenie, zapowiadające surowe kary za udział w jakichkolwiek rozruchach. Oddziały policji znajdują się w stałym pogotowiu a w głównych arteriach Jeruzolimy i Jaffy krążą silne patrole. Nad miastami tymi przelatują na niewielkiej wysokości samoloty.

Dalsze represje

Policja dokonała rewizji w biurach Banku Arabskiego w Jeruzolimie. W czasie rewizji zabrano całe kufry tajnych dokumentów i stopy aktów. Aresztowano przy tym dyrektora banku Hamida Schoumana. W czasie zeszlorzonych rozruchów bank ten finansował akcję strajkową Arabów. W Jeruzolimie spodziewają się, że obecna lustracja banku ujawni sensacyjne szczegóły zakonspirowanej akcji Arabów i pociągnie za sobą dalsze aresztowania.

Kadi, czyli przewodniczący muzułmańskiego sądu wyznaniowego w Haifie został wczoraj aresztowany i odstawiony do Acre. Dokonano również rewizji w lokalu związku młodzieży muzułmańskiej.

Jamal Hussein, prezes organizacji arabskiej Waqf, jest w dalszym ciągu na wolności. Istnieje przypuszczenie, iż zdołał on zbiec do Syrii.

Apel Arabów

Represje stosowane względem terrorystów palestyńskich miały pierwszy oficjalny oddźwięk w świecie arabskim i przyległych krajach. Protestując przeciwko wyjątkowej surowości zarządzeń, wydanych przez W. Brytanię w Jeruzolimie, komitet syryjski obrony Palestyny wystosował apel do władców arabskich w Egipcie, Iraku, Jemenie i Hedżasie, podkreślając w apelu tym wzyły solidarności, łączące świat arabski.

Nowy komisarz

LONDYN, 4. 10. W Londynie mówi się o rychłym ustąpieniu wysokiego komisarza sir Artura Wauchope. Jako kandydata na jego miejsce wymieniają marszałka polnego sir Philipa Chetwode, wybitnego dowódcę z czasów wojny na Bliskim Wschodzie, który zdobył Jeruzolimę.

KRUCZA 34 OBIADY WYŚMIENITE 1 p. front DANIA OD 60 gr. STOŁOWNIA „SORRENTO”

Proces redaktora „ABC” odsłania Niezdrowe stosunki w gimn. w Chełmie

Odczyty o „Straży Przedniej” na radzie pedagogicznej

W poniedziałek w Sądzie Okręgowym odbył się proces z oskarżenia p. Tennenbaumowej, b. nauczycielki gimnazjum koadukacyjnego im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie, przeciwko redaktorowi odpowiedzialnemu „ABC” Stanisławowi Grzeleckiemu. P. Tennenbaumowa poczuła się dotkniętą artykułem naszego pisma o skandalicznych stosunkach w gimnazjum w Chełmie, w którym to artykule nazwana została komunistką. Z ramienia oskarżycieli występował adw. Pawłowski, bronił adw. Jerzy Kurcuz.

Jako świadkowie oskarżenia zeznawali: wizytator ministerialny Seweryn, obecny dyrektor gimn. w Chełmie — Lipski i b. dyrektor tego gimnazjum, obecnie p. o. wizytatora ministerialnego — Dąbrowski. Wszyscy oni starają się wykazać w swoich zeznaniach, że działalność Tennenbaumowej nie była szkodliwa.

Dochodzenie dyscyplinarne

W dalszym ciągu przewód sądowy ujawnił, że przeciwko Tennenbaumowej, przeniesionej obecnie do gimnazjum w Myślenicach, toczy się dochodzenie dyscyplinarne, wszczęte przez Min. W. R. i O. P. Dochodzenie to prowadzi dr. Barchan. Pani Tennenbaumowa z wielkim tupetem twierdzi, że dochodzenie to zostanie na pewno umorzono.

Po zamknięciu przewodu oskarżyciel prywatny wystąpił z gwałtownym przemówieniem, w którym wywodził, że nie ma żadnej różnicy między żydami i Polakami. To, że się jest żydem nie powinno być żadną przeszkodą w wykonywaniu pracy nauczycielskiej, a „nikczemne idee z Zachodu” nie powinny przenikać do Polski. Niezdrowym stosunkom gimnazjum w Chełmie winien jest ks. Sekrecki, bo... zakazał członkom Sodalicji należeć do Straży Przedniej.

Obróca w dłuższym przemówieniu odparł zarzuty oskarżyciela, twierdząc, że osoba p. Tennenbaumowej odgrywa tu najmniejszą rolę i że nie chodzi tu o to, czy ona jest komunistką, czy nią nie jest. Istotne natomiast jest to, że przez tego rodzaju reakcję na zawieszenie wycinka z „Małego Dziennika” pozostał w umyśle dzieci osąd przekonania, że wystąpienia przeciwkomunistyczne są szkodliwe. Zajęcie takiego stanowiska przez redakcję ABC uzasadnione jest interesem publicznym.

Wzory amerykańskie

Dalej podkreślił obrońca w odpowiedzi na wywody oskarżyciela, że liberalna masoneria i komunizm wyrastają z tego samego pnia materializmu i żydostwa. Wreszcie podniósł adw. Kurcuz, że skoro oskarżycielowi nie podobają się „nikczemne idee Zachodu” i odwołuje się do wzorów amerykańskich to powinien wiedzieć, że w Amryce coraz częściej pojawiają się napisy, zabraniające żydom wstępu do klubów i towarzystw. Bo jak twierdzą Amerykanie, jeżeli jest wolność, to ta wolność polega na tym, że wolno im nie wpuszczać żydów do swoich domów. Sąd wyznosił wyrok, skazując redaktora Grzeleckiego na dwa tygodnie aresztu.

Odczyty dla profesorów

Natomiast zeznania świadków obrony ks. prefekta Sekreckiego i p. Stryjewskiego, przyniosła szereg sensacyjnych momentów, ujawniających niezdrowe stosunki, panujące w gimnazjum chełmskim. W szczególności stwierdzone zostało, że kiedy wybuchł konflikt pomiędzy Radą Pedagogiczną i Strażą Przednią a Sodalacją Mariąńską, zjechał do Chełma inspektor Straży Przedniej Papierkowski, który wygłosił parę odczytów na Radzie Pedagogicznej, poświęconych Straży Przedniej. Stwierdzono również, że odpowiadały prawdziwie podniesione przez „ABC” zarzuty, iż uczeń Łagoda, kierownik Straży Przedniej, zawieszony był za niemoralne prowadzenie.

„Brodna szmata”
Najlepszą ilustracją metod wychowawczych p. Tennenbaumowej, jest następujący fakt, stwierdzony na przewodzie sądowym: w klasie IV A, wisiała gazeta ścienna, która polegała na tym, że uczniowie nalepiali na tablicy, wybrane przez siebie wycinki z pism. Któregoś dnia pojawił się na tablicy wycinek z „Małego Dziennika”, omawiający krytycznie incydent w gimnazjum w Białymstoku, gdzie uczennica żydówka napisała entuzjastyczne wypracowanie o przywódcach czerwonej armii w Hiszpanii. Pani Tennenbaumowa z oburzeniem zakazała natychmiast zerwać ten wycinek, a w rozmowie, przeprowadzonej z ks. Sekreckim, nazwała „Mały Dziennik” brudną szmatą. W wyniku przeprowadzonej na Radzie Pedagogicznej dyskusji postanowiono odtąd wywieszać na tablicy jedynie wycinki z „Kuriera Porannego” (wówczas jeszcze pod redakcją Rzymowskiego), „Gazety Polskiej” i „Polski Zbrojnej”.

Newinna masoneria

Innym razem Tennenbaumowa zaatakowała na Radzie Pedagogicznej ks. Sekreckiego za to, że ten nazwał masonerię awangardą komunizmu. Zdaniem pani Tennenbaumowej hasła głoszone przez masonerię są właśnie zaprzeczeniem komunizmu. W tym miejscu oskarżyciel prywatny stara się zbic z tropu świadka ks. Sekreckiego, zadając mu cały szereg pytań dość luźno związanych ze sprawą, na co otrzymuje rzeczowe odpowiedzi ze strony świadka.

Rekordowe tempo zbrojeń niemieckich

KILONIA, 4. 10. W dniu dzisiejszym została spuszczone na wodę trzecia flotyła łodzi podwodnych, składająca się z 12-u jednostek o wyporności 230 ton. Z polecenia kanclerza Hitlera flotyli tej nadano imię porucznika Lohsa, dowódcy łodzi podwodnej „U. 50”, która w czasie wojny światowej została zatopiona u wybrzeży angielskich.

Wielki piracki nurkowiec zaatakował okręt angielski

Znów piracki nurkowiec zaatakował okręt angielski

LONDYN, 4. 10. Agencja Reutersa donosi, że w czasie pełnienia służby patrolowej w zachodniej części morza Śródziemnego kontrtorpedowiec angielski „Basilisk” został zaatakowany przez nieznaną łódź podwodną. Łódź ta wyrzuciła w kierunku okrętu angielskiego torpedę, która jednak chybiła. „Basilisk” w odpowiedzi ostrzelał łódź pociskami podwodnymi. W kołach marynarki oświadcza, iż kontrtorpedowiec „Basilisk”, dzięki specjalnym aparatom, zdołał wykryć obecność w pobliżu łodzi podwodnej jeszcze przed atakiem jej.

Obrońcy żydów przytyckich odwołują się do Sądu Najwyższego

LUBLAN, 4. 10. Lubelski Sąd Apelacyjny opracowuje obecnie motywy drugiego z kolei w tej instancji wyroku w głośnej sprawie o zajęcia przytyckie. Obrońcy skazanych na kary do 5-ciu lat więzienia oskarżonych żydów z Frydmanem na czele, za-

Socjalista angielski w Małopolsce

LWÓW, 4. 10. Na terenie Małopolski bawi w dalszym ciągu przybyli niedawno do Polski dziennikarz angielski koncernu prasy socjalistycznej „Daily Herald” p. Matthew. Dziennikarz angielski bawił ostatnio w Tarnowie, gdzie odbył szereg rozmów z przedstawicielami ludowców i socjalistów.

Wiadomość o nowym ataku łodzi podwodnej wywołała w Londynie pewne wrażenie i znaczne zdziwienie. Zdawało się, że od czasu zawarcia układu w Nyon piraci bez względu na swą narodowość, zdołali wykryć obecność w wojsku zaniechali działalności.

Bilans Banku Polskiego

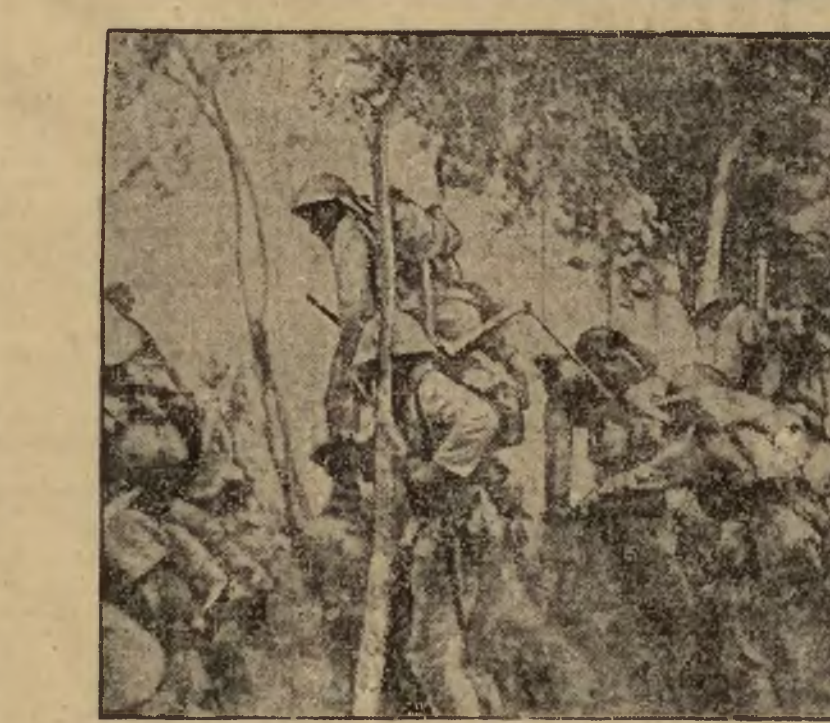
Zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0,6 mln. zł. do 431,0 mln. zł., a stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 1,1 mln. zł. do 35,1 mln. zł. Suma wykorzystanych kredytów zwiększyła się o 36,1 mln. zł. do 650,3 mln. zł., przy czym portfel wekslowy wzrósł o 30,8 mln. zł. do 572,6 mln. zł., portfel zdyskontowanych biletów skarbowych powiększył się o 0,7 mln. zł. do 48,2 mln. zł. Zapas monet srebrnych i bilonu obniżył się o 13,9 mln. zł. do 20,5 mln. zł. Pozycje inne „aktywa” i „inne passywa” uległy zwiększeniu pierwsza o 11,7 mln. zł. do 236,5 mln. zł., druga zaś o 1,9 mln. zł. do 193,9 mln. zł. Natychmiast płatne zobowiązania zmniejszyły się o 27,2 mln. zł. do 280,5 mln. zł. Obieg biletów bankowych powiększył się o 61,1 mln. zł. do 1.044,8 mln. zł. Pokrycie złotem wynosi 35,18 proc.

Stopa dyskontowa 5 proc., stopa od pożyczek zastawowych 6 proc.

Kapura odznaczony Krzyżem Zasługi

Jan Kiepusza został odznaczony w dniu 4 bm. złotym Krzyżem Zasługi za propagandę idei Funduszu Obrony Narodowej w Polsce i propagandę polskości za granicą.

Pod Szanghajem

Piechota japońska idzie szturmem na okopy chińskie.

Za fałszowanie bilansów skazano właścicieli cegielni

Na wokandzie Sądu Okręgowego znalazł się proces właścicieli zakładów ceramicznych cegielni pod Warszawą Wawrzyn, Aleksandra Kronenberga i jego syna Stanisława, którzy znaleźli się pod zarzutem fałszowania ksiąg hadlowych przedsiębiorstwa, w celu ukrycia dochodu. W toku lustracji, jaką przeprowadziły władze skarbowe w zakładach ceramicznych natrafił na ślad nadzycie podatkowych. Od 1931 roku w ciągu czterech lat systematycznie fałszowane były bilanse, wykazujące mniejszy dochód niż był w rzeczywistości. Do odpowiedzialności karnej, oprócz właścicieli przedsiębiorstwa, pociągnięto także i buchaltera Mieczysława Olczyka. Sąd Okręgowy uniewinnił buchaltera, skazał natomiast obu Kronenbergów po 6 miesięcy więzienia, lecz karę tę umorzył na zasadzie amnestii.

1 samochód na 21 osób ale... w Niemczech

BERLIN, 4. 10. Liczba pojazdów motorowych w Berlinie, w przeciągu 9 miesięcy 1937 r. wzrosła tak znacznie, iż obecnie jeden pojazd przypada na 21 osób, podczas gdy w roku ubiegłym jeden pojazd przypadał na 25 mieszkańców. Liczba pojazdów motorowych w Berlinie, w przeciągu 9 miesięcy 1937 r. wzrosła tak znacznie, iż obecnie jeden pojazd przypada na 21 osób, podczas gdy w roku ubiegłym jeden pojazd przypadał na 25 mieszkańców.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jeruzolimka 121. Telefon 666-62 (sekretariat) 666-90 (ogólny). Oddział miejski „ABC” Al. Jeruzolimka 3a. Tel. 88.333 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 16.30 - 19.30
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jeruzolimka 121. Tel. 309-33. Kantor prenumerat: Al. Jeruzolimka 3a I piętro. Tel. 8-18-33 Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jeruzolimka 3a, tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400 Skrzynka Pocztowa 745. Adres telegraficzny - ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103. Tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10-13 i 15-18. Poznań, 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) 1 na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) zł. 5.50. W Austrii, Czechosłowacji, W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpatki (na wszystkich stronach po 6 szpatki; na 1-iej stronie - 1 zł; w tekście (wśród artykułów) 70 gr.; w reklamach (wśród ogłoszeń) - 50 gr. na ostatniej stronie - 70 gr. Notatki reklamowe - 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia - 150 zł., opisy specjalne - 3 zł. lekarskie 30 gr. Nekrologi po 30 gr. Drobnie po 20 gr. za wyraz duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy - tłusty druk - podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.) a komunikaty - wyjaśnienia cyfrą (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Dział ogłoszeń: Al. Jeruzolimka 3a - biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz. Tel. 72733.
Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.